

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - חברים הכי טובים

מאת: לינדה שרה
 איורים: בנג'י דיוויס
 הוצאה: אגם
 קבוצת גיל: גנים בוגרים

מאמר

הצלילה אל סוד הקסם של ספרי ילדים
 אילו תפקידים ממלאים איורים בספרי ילדים? האם ייתכן שספר ילדים ייכתב בשפה נמוכה ובסלנג ובכל זאת
 ייחשב איכותי? מה עומד ביסוד ההזדהות של ילדים עם דמויות ספרותיות? [לקריאת המאמר לחצו!](#)

קריאה

טיפ לקריאה
 ספרים המתארים חוויות מוכרות מחיי הילדים הם הזדמנות להצצה לעולמם. בזמן הקריאה כדאי לשים לב מה
 תופס במיוחד את תשומת ליבם של הילדים, אילו שאלות הם שואלים, עם איזו דמות הם מזדהים. לפעמים
 דווקא הספר הוא זה שמאפשר לדבר יותר בקלות על דברים שקורים בחיים האמיתיים.

שיחה

להצטרף למשחק

שוחחו עם הילדים ושאלו אותם: איך לדעתכם הרגיש ברט כששון הצטרף למשחק? האם גם לכם קרה ששיחקתם עם חבר או עם חברה וביקשו להצטרף אליכם? האם ביקשתם פעם להצטרף לילדים אחרים?

יצירה

יצירה עם חברים

עם חברים טובים גם קופסה פשוטה יכולה להפוך לארמון, לספינה או לחללית. תוכלו להציע לילדים להזמין חבר אחד או יותר לזמן משותף של יצירה בקרטון. ואולי הם יגלו למה עוד יכול להפוך ארגז עם קצת דמיון, מספריים, טושים ובעיקר עם הרבה ביחד.

משחק

פעם ברט, פעם שון ופעם ארצ'י

משחקי תיאטרון הם דרך נהדרת ללמוד על החוויה של האחר ולהביע תחושות ורגשות. תוכלו להציג את הסיפור בעל-פה, בעזרת בני משפחה שונים או עם בובות. בכל פעם התחלפו בתפקידים, וכך תזכו לחוות את הסיפור מעיניהן של הדמויות השונות.

השקצה

ארגז יכול להיות הכל!

גלו בסרטון כיצד ארגז יכול להיות הכל! [ליצירות, שירים ופעילויות נוספות בפינטרסט של ספריית פיג'מה.](#)

פְּלָלִי

ידע

שפה ואוריינות

שימוש במילים לא שגרתיות או מופשטות: בסיפור, המציג סיטואציה מוכרת ורלוונטית מחיי הילדים, משולבות מגוון מילים מופשטות. חלק מהן ניתנות להבנה מתוך הקשר לעלילה, וחלק מהן מיוצגות על ידי האיורים. דוגמאות למילים מופשטות בסיפור: "אומץ", "נועזים", "מעופים", "פטפוטים". דוגמאות לפעלים לא שגרתיים בסיפור: "צופים", "רוטן", "מתעלם". דוגמאות לתארים מיוחדים: "סגרירי", "זוהר", "ענק".

הבנת הטקסט ולשון הספר -

הבנת מסרים סמויים וגלויים: עלילת הסיפור קרובה לעולמם של הילדים, והסיטואציה המתוארת בו מופרת ורלוונטית. הילדים יכולים להזדהות עם הגיבורים וללמוד על קונפליקטים ועל התרתם. האיורים מסייעים לקוראים להבין את העלילה. קריאה חוזרת, התבוננות באיורים ושיח עליהם יאפשרו לילדים להעמיק את הבנת העלילה ולהשלים פערים בסיפור.

פתוח מימניויות

מיומנויות

קריאה בספר מאפשרת לילדים לפגוש גיבורים שהם יכולים להזדהות איתם ועם מה שקורה להם. באמצעות שיח רגשי ניתן לפתח אצלם מודעות לתהליכים פנימיים שעוברים עליהם והכרה בנטיותיהם ובמאפייניהם האישיים.

התנהלות חברתית בסיפור מציג מערכת יחסים מתגמלת שבה החברים לא מוותרים על החבר הכועס והנוטש וממשיכים להציע לו להצטרף. הם קוראים לו לשתף פעולה ואף מכינים לו "הפתעה" שתקל עליו להצטרף.

חשיבה יצירתית לאורך הסיפור כולו ניכרים החשיבה היצירתית והדמיון של הגיבורים. גם את הקונפליקט החברתי הם מצליחים לפתור ביצירתיות.

ערכים

ערכים חברתיים הסיפור מציג מערכת יחסים מתגמלת המבוססת על ראיית האחר, על אמפתיה ועל התחשבות.

ערכים סביבתיים הילדים בסיפור עושים שימוש חוזר בקרטון בדרך יצירתית ומהנה.

אהבת הספר וחדוות הקריאה הסיפור מותאם לילדים צעירים, רלוונטי, מאפשר הזדהות ומציג קושי ואתגר שמטופלים על ידי פתרון יצירתי. כל אלה מקדמים את אהבת הספר ומטפחים את חדוות הקריאה.

שְׁלוֹב הַסֵּפֶר

מהספר אל הגן מצבים בחיים

הספר עוסק בתופעה נפוצה בחיי הילדים קושי לוותר על משחק אישי עם חבר קרוב בעקבות הצטרפות חברים נוספים. ילדים צעירים מתנסים כל העת בשכלול מיומנויות חברתיות ועשויים להזדהות עם הסיפור.

הספר נותן תוקף לרגשות שונים, כמו קנאה, דחייה או בדידות, שעלולים להתעורר במקרים כאלה, ולצד זאת מציג אפשרות של שינוי חיובי בעקבות הרחבת מעגל החברים.

מרכיב רב-משמעות נוסף בספר הוא האמפתיה של החברים לרגשות הקשים של בְּרָט, החשיבות שהם מייחסים לחברות עימו והדרך שלהם לצרף אותו ולא לוותר עליו.

כל אילו יכולים להיות הזדמנות מצוינת לשיח אורייני מורחב בגן שמתמקד ברגשות.

קריאה

הטרמה, קריאה בקבוצות קטנות ועותק אישי

הטרמה ² "הספר נקרא 'חברים הכי טובים'. למה הוא נקרא כך, לדעתכם? על מה יספר הספר?"

ניבוי ² אפשר לעצור את הקריאה כאשר שון מצטרף למשחק ולהפנות את תשומת הלב של הילדים לאיור שבו ברט יושב בתוך הארגז תוך שהוא מפנה את גבו לחברים, ולשאול: "מה, לדעתכם, יקרה עכשיו?".

כדאי לקרוא את הספר בקבוצות קטנות כשלכל ילד עותק משלו. כך יתאפשר לכל ילד וילדה לעקוב אחרי העלילה והאיורים.

שיחה

להצטרף לחברים

לאחר הקריאה הראשונה כדאי לשאול שאלות שמסייעות להבנת הסיפור ולהשתלשלות האירועים בו: "מה עושים ברט וארצ'י על הגבעה בכל יום?"; "למה הם 'הופכים'?"; "מה הכוונה במשפט: 'הם נעים בקצב של שניים'?"; "למה שון חיפש קופסה לעצמו?"; "מה קרה כששון ביקש להצטרף לברט ולארצ'י?"; "למה ברט הרס את הקופסה שלו?"; "מה עשו שון וארצ'י כשברט הפסיק לשחק איתם?"; "למה ברט התעלם כששון וארצ'י קראו לו?"; "מה שון וארצ'י הכינו לברט?"; "למה הוא חזר לשחק איתם?".

שיח רגשי ² "איך ברט הרגיש כשרק הוא וארצ'י היו יחד?"; "למה ברט הרגיש מוזר כששון הצטרף?"; "איך ברט הרגיש כשאבא שלו אמר לו להיות בשקט?"; "למה ברט נשאר בבית אף על פי שהתגעגע לחבריו?"; "מה, לדעתכם, הרגישו שון וארצ'י כשברט הפסיק לבלות איתם?"; "למה שון וארצ'י המשיכו להציע לברט להצטרף אליהם ולא ויתרו עליו?"

להיות חברים הכי טובים ² "ברט וארצ'י חברים הכי טובים. מה זה אומר? איך מרגישים כשנמצאים עם חבר או חברה טובים?"; "כשיש חבר או חברה הכי טובים, אפשר לשחק עם עוד חברים?"

(הקפידו לגעת בנושא ברגישות, שכן לא לכולם יש חבר או חברה הכי טובים.)

הצטרפות למשחק "איד, לדעתכם, הרגיש שון כשביקש להצטרף אל ברט וארצ'י?"; "ביקשתם פעם להצטרף למשחק? מה קרה? איד הרגשתם?"; "ספרו על פעם שהציעו לכם להצטרף למשחק. איד הגבתם?"; "איד הרגשתם כשמישהו ביקש להצטרף לשחק איתכם?"; "מה משתנה כשמישהו מצטרף למשחק?"; "מה מרוויחים כשמצטרפים חבר למשחק?"

משחקים עם חברים חדשים

אפשר לשאול: "הייתם רוצים לשחק לפעמים עם חברים שאתם לא רגילים לשחק איתם?". אם הילדים ישיבו בחיוב, אפשר להמשיך ולשאול: "איד אנחנו יכולים לבקש מחבר או מחברה לשחק יחד?"; "האם אנחנו חייבים לקבל כל הזמנה למשחק?".

מומלץ לומר לילדים שאם בוחרים שלא לצרף מישהו למשחק או לא להצטרף לאחרים, כדאי לענות בדרך שלא תפגע בחבר או בחברה ולומר, למשל: "כרגע אני לא פנוי/פנויה".

כאשר נבחין בניצני חברויות חדשות בגן, אפשר להזמין את הילדים לספר על ההתנסות.

להרחבה:

"חברים" [מתוך החוברת "מילת היום בגן"](#) במרחב הפדגוגי גני ילדים

מילת היום "חברים" סרטון מאתר "הופ!"

מקצב של שניים לקצב של שלושה ויותר
בתחילת הסיפור ברט נהנה לנוע בקצב של שניים ובהמשך גם בקצב של שלושה. אפשר להזמין את הילדים

לחשוב על פעילויות שמתאימות למקצב של שניים, למשל להתנדנד יחד בנדנדה עולה ויורדת, ולעומתן ☒ על פעילויות שעושים בשלושה, למשל קפיצה בחבל, כאשר שניים אוחזים בחבל והשלישי קופץ. אפשר לנסות ולבדוק מה היתרון של פעילות שכוללת כמה ילדים על פעילות בזוג, למשל נגינה משותפת בכלי נגינה, ארגון הגן לאחר משחק, משחק מחבואים ועוד ועוד.

משחק מוזיקלי ☒ תוכלו להזמין שני ילדים לתופף על הברכיים או במקלות הקשה בקצב אחיד. בכל פעם הזמינו ילד או ילדה נוספים להצטרף תוך ניסיון לשמור על הקצב. אפשר גם לערוך תרגיל דומה בהליכה שבו מנסים לעקוב אחרי קול רקיעות הרגליים.

יצירה 🎨

עבודה קבוצתית עם ארגזי קרטון
הילדים בסיפור משחקים בארגזי קרטון והופכים אותם לחללית, לספינה ועוד. זאת הזדמנות מצוינת לעיסוק בקרטון בדרכים יצירתיות. ניתן להזמין את הילדים להביא ארגזי קרטון ולייחד מרחב בגן ל"קרטונייה" לשם יצירה ומשחק. כדאי להתייעץ עם הילדים ולבדוק איך היו רוצים שהמרחב ייראה, לברר איתם למה הם זקוקים, מה יהיו הכללים במרחב וכו'.

להרחבה:

[קרטונייה ☒ מרחב יצרנות בגן](#), במרחב הפדגוגי גני ילדים.

www.pjisrael.org עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה